

לע"נ ר' יצחק זאב הלוי ז"ל
בן ר' אליעזר שלום הלוי ז"ל
לע"נ מרת לאה אלטע הדס ע"ה
בת ר' יעקב הלוי הי"ד

המאמר

שבת אורה

נצבים-וילך

אזהרה המורה! העלון מיועד אך ורק לרציניים שיודעים את השיבות התפילה, ובשעת התפילה לא מעיינים בעלון ובשאר דברים.

לעילוי נשמת ר' דוב בן ר' מאיר יוסף ז"ל

בהשקפה ראשונה

מאמרי השקפה, מוסר והנהגות

רבי הירש מיכל שפירא זצ"ל שהיה ידוע כקדוש עליון, אמר פעם בחייו, שיש לו עיצה פשוטה, למי שרוצה להיות צדיק בקלות, שלא ילמד מוסר, כך הוא יהיה סלחני לחסרונותיו, ומאוד שבע רצון ממעלותיו. כי היצר הרע והטבע האנושי חוברים יחדיו, להמעיט את חומר העבירה, בעיני האדם, ואת השפלות האמיתית של מצבו, וזה עלול להביא אותו להשלים עם חסרונותיו, ולא לעשות מאמץ לתקנם, לימוד המוסר מציג בפנינו את האמת, כפי שהיא, ולא מאפשר לנגיעות שלנו לטשטש אותה. ולעבוד באמת ידבי רב יפה זצ"ל

ליד בנלי הבר-מצוה, כתב רבי בנימין מנדלזון זצ"ל מקוממיות, איגרת זו המובאת ב"איגרות הרב", וזה לשונה: ימי אלול התחילו. מובא בספרים הקדושים שראשי תיבות "אלול" הוא אני לדודי ודודי לי. והנני לבאר לך כוונה בזה. ילד קטן, התשובה "אני רוצה" מודגלת בפיו. וכאשר שואלים אותו מדוע אתה רוצה, יש לו תירוץ אחד — אני רוצה. זאת אומרת: לא צריכים טעם, רק ה"אני" רוצה כך וזה מספיק. הילד אינו מבין שצריך להתבייש שאין טעם ברצון, רק מה שאני רוצה. אבל כאשר מתחילים קצת להבין, מתביישים בזה. ובאמת צריכים לא להתחשב כלל במה שה"אני" רוצה, רק במה שצריכים לעשות על פי התורה הקדושה שהוא רצונו של ה' יתברך. וזהו "בטל רצונך מפני רצונו" (אבות ב, ד). אמנם בעונותינו הרבים אנו לא מבטלים את ה"אני", וכדי שלא להתבייש, אומרים טעמים שונים על כל דבר. אבל באמת צריכים לחקור היטב אם מכוונים לשם שמים או לשם ה"אני". ובחודש אלול אנחנו אומרים "אני לדודי", פירושו: ה"אני" אני מוסר לדודי — ה' יתברך, דהיינו שה"אני" ירצה רק את מה שה' יתברך רוצה. ובשכר זה — "ודודי לי", כלומר: ה' יתברך ממלא רצוני הרצון הטוב, דהיינו להיות בריא, ללמוד תורתנו הקדושה בהתמדה ובהרחבה ולהתפלל בכוונה ולהרגיש טעם בעבודת ה' יתברך. ולכן נצל את הימים הקדושים. כל רגע ורגע יהיה אצלך קדוש ותלמד בהתמדה. גם תגיד בכל יום כמה פרקי תהלים, ותתפלל על עצמך שה' יתברך יחוק אותך ובריאות ואת לבך לתורה ויראת שמים. וגם תתפלל עלי שה' יתברך ירחיב לי בתוך כל ישראל בכל הענינים. (מקטש לקח טו)

על רבי אליהו דושניצר זצ"ל מסופר: מעשה ביהודי חילוני שהלך לו לאיטו בערב יום כיפורים בעת אמירת "כל נדרי", הסיגריה מוצתת בפיו ומטייל לו בנחת ברחובות פתח תקוה. בעברו ליד הישיבה הגדולה למוזיה, שם לבו כי ליד מבנה שירותי הנוחיות, נכנס לו בחפזון יהודי עטור שיבה, מחדר שירותים אחד לשני, משלישי לרביעי, סקרנותו גברה בו, השליך הסיגריה, התקרב אל אותו יהודי ושאלו לפרש מנהגו המוזר. הלה בתום לב גילה לו: הרי עתה עם התקדש יום הכיפורים באים יהודים רבים לחסות בישיבה במשך כל היום הקדוש, וכמובן רבים שוכחים להכין נייר טואלט. ובכן אמרתי למנוע צער מיהודים, ולכן אני קורע ניירות ומניחם כדי שימצאו נייר מוכן לפניהם... הוא, היהודי קל הדעת, יצא מכליו, עד כדי כך שיהודי חושב על הוולגותי ובפרט בשעה שכולם אצים להספיק להגיע לתפילה. הוא שאל אודות זהותו של אותו זקן, ונדע לו שהוא משפיעה הרוחני של הישיבה רבי אליהו הכהן דושניצר. התרגשותו משהו לבו של אותו זקן לא שקטה, ויאמר בלבו: אם יהודי כזה הולך תמים ופועל צדק שרוי בקרב המחנה התורני, כדאי לי להתקרב אליהם. ואכן, למחרת יום הכיפורים. הופיע לפני רבי אליהו, אשר קירבו והאציל עליו מהודו, והכניסו תחת כנפי השכינה. את בניו שלח ללמוד באותה ישיבה, וברבות הימים גדלו והניבו פירות קודש הילולים. לימים כשסיכם את המפנה שבא בחייו, התבטא: כל קריעת נייר ונייר שקרע רבי אליהו, קרע גם את לבני מודה אני לה' שויכני להודמנות נפלאה זו, כי בזה הציל אותי ואת דורותיי אחרי, לאור באור החיים ולהביאני לחיי נצח!!! (נחלת אליהו)

פרשה ופירושה

לקט פירושים על פרשת השבוע

וְהָיָה בְשִׁמְעוֹ אֶת דְּבַר הָאֱלֹהִים הַזֶּה וְהִתְבַּרַךְ בְּלִבּוֹ לֵאמֹר שְׁלֹם יְהוָה לִי כִּי בְשִׁרְרוֹת לִבִּי אֵלַי לָמַעַן סָפּוֹת הָרֹוּחַ אֶת הַצְּמָאוֹת: אִיךְ אֲפֹשֶׁר לְהִבִּין שְׂאֵרִים עֹמֵד וְשׁוֹמֵעַ אֶת כָּל דְּבַר הָאֱלֹהִים הַזֶּה, הַכּוֹלֵלִים תְּשׁוּעִים וּשְׂמוֹנָה קָלוֹת מִפִּי מֹשֶׁה רַבִּינוּ, וְעֹדִין עֹמֵד הוּא בְּמִרְיֹו, וּבְשִׁרְרוֹת לִבּוֹ טוֹעֵן שֶׁלֹּא יִקְרָה לוֹ מְאוֹמָה וּשְׁלֹם יְהוָה לוֹ? וְהִבִּיאֹד הוּא כֵךְ שְׂאֵרִים כֹּזֵה אֵינֹו מְכַחֵשׁ שְׂהוּא בְּאֵמֶת, אֵינֹו מִתְנַהֵג כְּשׁוֹרָה, אֲבָל הוּא טוֹעֵן שִׁישׁ לוֹ דֶּרֶךְ לִפְטוֹר אֶת עֲצָמוֹ מִעֹנֶשׁ, וְזֹאת עַל יְדֵי נְתִינַת צִדְקָה שֶׁתְּכַפֵּר לוֹ עַל עֲוֹנוֹתָיו. וְזֶה שְׂאוֹמֵר הַכְּתוּב: "וְהִתְבַּרַךְ בְּלִבּוֹ לֵאמֹר שְׁלֹם יְהוָה לִי", עַל אִף שֶׁ"בְּשִׁרְרוֹת לִבִּי אֵלַי" וְזֹאת בְּאֵמְצָעוֹת "סָפּוֹת הָרֹוּחַ אֶת הַצְּמָאוֹת" - אֶתֵן לְעֵנִים שְׁבַעֲוֹלָם, הַמְשׁוּלִים לְצְמָאִים, כֹּסֵף, וְעַל יְדֵי כִךְ"אֹרֹוֹ" אֶת"צְמָאוֹנִים", וְכֵךְ אֲצַלִּיחַ לְשַׁחַד, כְּבִיכּוֹל, אֶת בּוֹרָא הָעוֹלָם. בְּעֵינֵי זֶה אֹמֵר ה'"עוֹלָם": "וְהִתְבַּרַךְ בְּלִבּוֹ" - אוֹתוֹ אֵדָם מִתְפַּאֵר בְּלֵב הַטּוֹב שִׁישׁ לוֹ, אִמְנֵם הוּא מַחַלֵּל שֶׁבֶת ר"ל, אִךְ אֵי אֲפֹשֶׁר לְהִתְעַלֵּם מִהַשִּׁיק הַמְּכֻבָּד שְׂהוּא תוֹרֵם. אֹוֹלָם, הַקְּבִי"ה לֹא יִקְבַּל זֹאת, כִּפִּי שְׂנֵאֵמֵר בְּהַמְשָׁךְ: "לֹא יֵאבֶה ה' סִלּוֹחַ לִי". (נחלת מרדכי)

לֹא יֵאבֶה ה' סִלּוֹחַ לִי לִמָּה לֹא נֵאֵמֵר סֵתֵם, לֹא יִסַּח ה' לוֹ. אֵלֹא כִּי כֹונַת הַחֹוֹטָא בְּאִמְרוֹ, שְׁלֹם יְהוָה לִי, הוּא בְּגַלֵּל כְּרִיתַת הַבְּרִית, שְׁנַעְשׂוּ יִשְׂרָאֵל עֲרִבִים זֶה בְּזֶה (שְׁבוּעוֹת ל"ט). וַיִּחְשׁוּב לוֹ שֶׁחֲטָאוּ יִתְחַלֵּק עַל הַכָּלל כּוֹלוֹ בְּתוֹרַת עֲרִבִים. אֲבָל בְּאֵמֶת, לִפִּי הַחֲלֵכָה הַבְּרִיָּה בִּיד הַמְּלוּוָה לְקַבֵּל מִן הַלֹוֹה בְּאֵם שִׁישׁ לוֹ וְלֹא לִפְרוֹעַ מִן הָעֶרֶב. וְזֶה, לֹא יֵאבֶה ה', הַשִּׁי"ת לֹא יִצַּח לְהַפְרֵעַ מִן הָעֲרִבִים רַק מִמֶּנּוּ יִפְרַע. וְזֶה, וְהִבְדִּילוֹ ה' לְרַעָה, יִפְרִישׁוּ מִן הַכָּלל, כִּי כֹונַתוֹ הִיְתָה, שֶׁחֲטָאוּ יִפְלוּ עַל הַכָּלל. (שרי זהב)

הַנְּסַתְרֵת לִה' אֲלֵקִינוּ וְהַנְּגִלָּת לָנוּ וְלְבִנֵינוּ עַד עוֹלָם לְעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבַר הַתּוֹרָה הַזֹּאת: שְׁנֵי זְמַנִּים נִיתְּנוּ לְנֵאֻוֹלָה הַעֲתִידָה: הָאֶחָד - זְמַן נִסְתֵּר אֲשֶׁר אֵינֹו יָדוּעַ לְשׁוֹם נְבִיא, וְהוּא סֵתוּם וְחֵתוּם, עַד שֶׁאֲפִילוֹ מֹשֶׁה רַבִּינוּ, אֶדְרוֹן הַנְּבִיאִים, לֹא יִדְעוּ. הַשְּׁנִי זְמַן גְּלוּי כְּנֵאֵמֵר: "הַיּוֹם" - אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמַעוּ מֹשֶׁה רַבִּינוּ נִתְּנָא עַל הַגְּלוּת - "וַיִּשְׁלַחֵם אֶל אֶרֶץ אַחֲרַת כְּיוֹם הַזֶּה", אִךְ אֵימֵתִי יֵאָלוּ וּמֵתִי יְהִיָה קֶץ הַפְּלֹאוֹת, אִף מֹשֶׁה רַבִּינוּ לֹא יִדַּע, כִּי זְמַן הַנֵּאֻוֹלָה גְּלוּי הוּא וַיִּדְוֵעַ רַק לְפָנֵי הַבּוֹרָא יִתְבַרַךְ עַל כֵךְ נֵאֵמֵר: "הַנְּסַתְרֹוֹת" - הַנֵּאֻוֹלָה הַנְּסַתְרַת הוּא - "לֹא" אֲלֵקִינוּ", אֲשֶׁר לֹא גִילָה סוֹדוֹ לְעַבְדָיו הַנְּבִיאִים. אִךְ "הַנְּגִלוֹת" - הַזְּמַן הַגְּלוּי לְכָל - "לָנוּ וְלְבִנֵינוּ", הֵלֵא הוּא - "לְעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבַר הַתּוֹרָה הַזֹּאת". בִּיְדֵינוּ לְקֶרֶב הַנֵּאֻוֹלָה וְלִהְבִיאָה בְּכָל יוֹם כְּנֵאֵמֵר: הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמַעוּ. (כתב סופר)

וְעֵתָהּ הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנֵינוּ לְעַד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי יוֹדְעוּ אֵיךְ פֵּעַם שֶׁהַמְּלֻכּוֹת בְּרוּסִיָה בִּיקְשָׁה לְגַזּוֹר עַל רַבְנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁילְמָדוּ אֶת הַשְּׁפָה הַרוּסִית. בֵּין גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְרַעִיוֹן הִיָה הַגְּאוּן רַבִּי חַיִּים מְבִרִסק, אֲשֶׁר לָחֵם כְּנַגְּדוֹ בְּכָל הַתּוֹקֵף. חֲשַׁשׁוּ הִיָה כִּי רַב שִׁיחַ לְלַמּוֹד רוּסִית, אִף כִּי מִתוֹךְ הַכְּרָה גְּרִידָא, יִגְרַד לְלִימוּדִים כְּאֵלָה יֵתֵר עַל הַמִּידָה, וַיַּעֲזוּב אֶת מְשִׁימָתוֹ הָעִיקִירִית - שְׁקִידַת הַתּוֹרָה. בְּדַבְרִים שְׁנֵשָׂא אֹו, בְּאֵסִיפַת רַבְנִים שְׁנִתְכַּנְּסָה בְּעֵינֵי, הָעִיר כִּי הִנֵּה הַתּוֹרָה מֵאִרְכָּה לְסַפֵּר עַל רַעוֹת רַבּוֹת וְצִרּוֹת שִׁמְצָאוּנוּ בְּעֵתֵיךְ, וְדוֹקָא בְּאוֹתָהּ עַת קִשָּׁה, כּוֹתֵבַת הַתּוֹרָה, תְּקוּמָה הַהִבְטָחָה "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ". אִךְ יִצְאוּ הַדְּבָרִים מִפִּיו, וּפְקַץ אֵי מִי מִהַנּוֹכַחִים וְאֵמֵר, הֵא לָנוּ רֵאִיָה כִּי לִימוֹד רוּסִית אֵינֹו יִכּוֹל לְסַכֵּן אֶת עֵתִיד הַתּוֹרָה, שְׁהֵרִי מוֹבְטָחִים אֵנֹו "כִּי לֹא תִשְׁכַּח". אוֹ אוֹ הַכָּה רַבִּי חַיִּים עַל הַשּׁוֹלְחָן, וְאֵמֵר, לֹא כֵךְ הֵם הַדְּבָרִים. שְׁכֵן הַהִבְטָחָה "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ", אֵינֵה מַחִיבַת אֲצַל מִי הִיא תִשְׁמַר. אֲפֹשֶׁר אֲפּוֹא שֶׁאִם הַתּוֹרָה לֹא תִשְׁמַר בְּשִׁלְמוֹתָהּ אֲצַל הַרְבָּנִים, הִיא תִלָּךְ לֵה אֶל הַחַיִּיטִים וְהַסְּגוּלִים; אֲבָל הַרְבָּנִים עֲצָמָם, מֵה יֵהָא עֲלֵיהֶם: (פְּנִינִים מְשׁוּלָּחַן גְּבוּה בְּשֵׁם אֲרֻחוֹת שִׁירִים)

סיפור מההפטרה

כי מאספיו יאכלוהו והללו את ה' ומקבציו ישתחו בהצרות קדשי: סיפר רבי יצחק זילברשטיין שליט"א בשכונה מסוימת, מתגורר יהודי לא־מוכר, שעבר את נוראות השואה, ומכהן מזה עשרות שנים - בהתנדבות מלאה - כשמש בית הכנסת בשכונתו. יהודי זה אינו "עוד" שמש; מסירותו לבית הכנסת היא מעל ומעבר לנומרות המקובלות ב"מקצוע". זהו קס בשעה מוקדמת מאוד ופותח את שערי בית הכנסת, מכין את המקום לתפילה, מסדר את הספרים, הסידורים והחומשים, ואפילו - שוטף בעצמו את הרצפה. כך במשך עשרות שנים. הוא אינו מוכן להעביר את התפקיד למרות גילו המאוד - מבוגר הוא אינו מתעייף, לא כהתה עינו ולא נס ליחה, ויתירה מכך - הוא אינו מוכן להעביר את התפקיד לאף אחד אחר. ולא שעבודתו אינה נעשית כראוי; אדרבה, המתפללים אינם מגלים כל פגם בתפקודו, אבל הם - מעצמם ניסו לשכנעו, לטובתו, לעזוב את התפקיד הקשה, ולהעבירו לאדם הצעיר ממנו. הבינותי שהעקשנות הזו מסתירה מאחריה סיפור כלשהו, שבגינו רוצה האיש להמשיך ולשמש בתפקידו. בנוסף על כך, גם אשתו נושאת בתפקיד-של-קדושה בשכונתם, וגם היא, כבעלה, עושה זאת בהתנדבות מלאה, ובמסירות מיוחדת במינה. ביקשתי מאוד לדעת את סיפורו, ושמעתי שהסיפור מקפל מאחורי עלילה נוראה, וגבורה מופלאה של יהודי שגם בעת צרה ומצוקה אינו שוכח את אלוהיו. וכה סיפר האיש, בן נאמן לבורא: אנם בתקופה שלפני פרוץ השואה, נשאנו שנינו, אני ואשתי, בתפקידי הקודש הללו, בהתנדבות מלאה. אני הייתי שמש בית הכנסת בעיירה הקטנה שבה התגוררנו, ואשתי נשאה אף היא בתפקיד-הקודש שלה. רצה השי"ת ופרוץ השואה התנגלגלו, "לאותו מחנה-השמדה, ועברנו את היסורים הנוראיים בצוותא. והנה, פעם תפסוני אנשי הגסטפו בשעה שקיימתי מצוה, וביימקום הוציאו עליי גזר דין מוות בתליה. הנאצים הוציאוני אל חצר המחנה, שם ניצב עמוד התליה, והכריזו ברמקול שעל כל העצירים היהודיים להגיע למקום, כדי לצפות בביצוע גזר הדין. למען ישמעו וייראו. האיש מספר לי שהוצאתם להורג של יהודים בתליה, היה מעשה דבר יום ביומו, ולפעמים אידע שביום אחד ניתלו חמשה או ששה יהודים, שנתפסו בביצוע "פשעים" כדוגמת הנ"ל. יקום השם דמם. התליין מעמיד אותי כבר על ה'זמפה' שליד חבל התליה, ומתחיל לענוד את החבל סביב ראשי. בזמן הנורא הזה, כאשר אני יודע שבעוד שניות ספורות תעלה נשמתו למרומים, לא אמרתי נואש, בזוכרי את מאמר חז"ל (ברכות, דף י'). "אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים", והתפללתי לאלוקים שיצילני מן המוות. בתוך כדי התפילה, נדרתי ואמרתי, שאם אצא מכאן בשלום, הרי שכל עוד כוחותיי יהיו בי - אמשך לכהן בתפקיד שמש בית הכנסת עד סוף ימי. ומה שקרה לבסוף, לא קרה מן הסתם באף מקום אחר במחנות ההשמדה של הנאצים. התליין הנאצי סיים כבר לכרוך את חבל התליה על צווארי, ומה שהיה צריך עתה הוא לעשות שתי פעולות נוספות: להדק את החבל היטב, ולשמוט את הרמפה מעל רגליי, כדי שהחבל יחנק את גרוני, רח"ל. ברם, כאשר בא הנאצי הארוך להדק את חבל התליה סביב הגרון, נקרע החבל, ללא סיבה מובנת. משראו הקצינים הנאצים שהחבל נקרע, הביטו זה על זה במבטי תמיהה, ואמרו שיש כאן 'רמז' וסימן שלא צריך לתלות את הנידון הזה, ושחררוני לחופשי... לאחר תקופה קצרה שוחרר המחנה כולו על ידי האמריקנים. הדבר הראשון שעמד מול עיניי היה לחפש את בית הכנסת המקומי, ולהציע את עצמי לתפקיד השמש, בהתנדבות מלאה. וכך הגעתי אל בית הכנסת הזה, והגנאים שמחו מאוד על הצעתי, וקיבלוני לתפקיד, שבו החילוני לשמש לפני למעלה מיוכל שנים. גם אשתי, שחזתה במו-עיניה בנס ההצלה שלי, ושמעה לאחר כבן על הנדר שנדרתי, הצטרפה אף היא לנדר זה, ואמרה שגם היא מקבלת על עצמה לשמש בתפקיד-הקודש שלה, עד סוף ימיה. וכיכזה הינכם מעלים בדעתכם שאעזוב את התפקיד? הרי כל זמן שהגשמה בקרבי, וכוחותי עימי בעזי, הגני מחויב למלא את התפקיד, ואעשה זאת בשמחה ובאמונה רבה! (ברכי נפש)

ועל הכל...

"פרפראות"

סיפר הרב אשר אנשיל מילר זצ"ל אב"ד פטרושן (טרנסילבניה): סיפר לי שמש של בית כנסת אחד, שהכיר יהודי שאמר "קדיש" ערב ובוקר, לאחר פטירת אביו, במשך אחד עשר חודש. כשנפטרה אמו, סרב להגיד קדיש. שאלוהו ידידים: היתכן? השיב האיש בתמימותו: "אף פעם לא היה שלום בין אבי ואמי, ובמשך כל חייהם היו ביניהם חילוקי דעות. אינני רוצה בשום אופן שיהיו שניהם בנן עדין, אלא אבא בנן עדין ואמא מחוץ לנן עדין, ואז ישרור שלום ביניהם..." (עולמו של אבא)

"ענין של טעם"

טעם שהתורה נקראת "שירה", כשם שבשעת שירה, כשזמרים יחד כמה משוררים בצוותא חודא, הרי שעיקר היופי והשלימות של הגיגון, הוא כשכולם מזמרים בקול אחד ובנעימה אחת, ואם האחד מגביה קולו, והשני נממך קולו, או אחד מושך ואחד מקצר, אין לומר זה טעם וריח כמו כן לימוד התורה הקדושה צריך שתהיה באחדות ובצוותא חודא, בלא קנאה ותחרות. (מלבד קנאת סופרים שהוא מעולה כנודע). (המרחק לבשמים)

"מפי כתבם"

במסכת ראש השנה ברף כ"ט: והיה כאשר ידים משה את ידו וגבר ישראל וכאשר יניח וגו', וכי ידיו של משה נוצחות מלחמה או שוברות מלחמה? אלא בזמן שישראל מסתכלים כלפי מעלה ומשעבדים את ליבם" לאביהם שבשמים היו נוצחים, המשנה הזאת כתובה בפרק שעוסק בעניני התקיעות.. ה"משעבדים את ליבם" זה העול, עול זה כשאתה צועק "מלך" ואתה נמצא תחת ידו, ברשותו, זה נקרא שאתה שלו, ממילא לעמלק אין לו שום שליטה עליך. האדם נמצא ברשות אחרת לגמרי. לכן מרגיש התנא "משעבדים את ליבם לאביהם שבשמים". צריך עול, השתעברות. זה הכניסה ל"ראש השנה" צריכים להתרגל לעסק הזה של עול, יש ציור חיובי שאדם יכול להכין את עצמו להכנס עם קצת עול מלכות שמים לראש השנה, להתרגל לעול, להתרגל להניח את הנטיה והרצון הפרטי, בשביל שאני תחת צווי של הקב"ה. העצה הכי טובה, היא לעשות כך: שאדם יקבע לעצמו זמן קבוע, חמש עשרה דקות בקביעות, שבחמש עשרה דקות האלו, בשום אופן אני לא מדבר במה שאסור לדבר, או נמנע מדברים בטלים בשעת הלימוד וכדומה. כך מתרגלים לעול מלכות שמים, כשהאדם מידן זמן אפילו יהיה זה 15 דקות ואפי' 10 דקות, שבזמן הזה אי אפשר לי לדבר דברים אסורים, אי אפשר! אני לא תחת הרצון שלי, עכשיו אני משועבד, אני נמצא ברשות אחרת ב-10 דקות הללו. אז מתחילים להתרגל להרגיש מה זה נקרא עול. כשבא משהו באותם 15 דקות במקרה ואומר: "יענקל, תניד לי איזה דבר", והוא שותק!! ה-15 דקות הללו זה לא שלי, אני משועבד עכשיו, לא יכול לזוז. זה מרגיל את האדם להרגיש שיכולים להשתעבד, יכולים להיות נמצאים תחת עול. עכשיו ה-15 דקות זה לא שלי, זה של משהו אחר. וכאן הוא ההתרגלות לעסק הזה. הוא הוכיח על כל פנים שהוא שייך להכנס לעול מלכות שמים להפקיע את ההפקרות הזה מן הפה שלו. דבר חשוב מאוד. (קובץ אגרות רבי ישראל אליהו וינטרוב זצ"ל)

"מקום לשאלה"

שאלה: איך יתכן שאדם טעה בברכה ואף שעדין לא הזכיר את שם ה' בברכה, צריך לסיים את הברכה?

תשובה: בתפילת "שמונה עשרה" של שבת, אם טעה שחשב שיום חול, והתחיל תפילת החול, גומר אותה ברכה נכין הוא שמן הדין היו צריכים להתפלל י"ח בשבת, ולהזכיר את קדושת השבת, בברכת ה"עבודה" כמו שמזכירים בחול המועד ובראש חודש אלא לכבוד שבת משום טרחא, תקנו חכמים את הברכה האמצעית במקום שאר הברכות ואף שרק התחיל את הברכה. (שריע או"ח סימן רס"ח סעיף ב' ג' ובמשנה בירושלמי שם)

מפתחמי אור יתא

פתגמים, נאמצי מהשבה, ורעיונות בדרכה של תורה

הלשון, קולמוס הלב. (עומר השכחה)

טבע הרע לשנוא הטוב, שנאה עזה טבעית, בלא סיבה. (אור החיים)

הלב תחיהו המילה הטובה, כאשר יחיה המטר את האדמה. (רבי ידעיה הפניני)